

DOS BULLETIN

NR. 1

Januar 2005

34. ÅRGANG

FORÅRSMØDET 2005	3
- INDKALDELSE AF ABSTRACTS	4
- REGLER FOR INDSENDELSE AF ABSTRACTS	5
BESTYRELSEN INFORMERER	6
- LEDER	6
- DOS BULLETIN 2005	10
- DOS FONDEN	11
- EFORT TRAVELLING FELLOWSHIP	11
- GÖRAN BAUER'S GRANT	12
- REFERENCEPROGRAM MANUAL	13
- MSEC-PORTALEN AFSLUTTES	16
UDDANNELSESUDVALGET INFORMERER	17
- A-KURSUSLISTE 2005	17
- VALG AF NY KURSISTREPRÆSENTANT	18
KORRESPONDANCER:	20
- ILIZAROV I LECCO, ITALIEN	20
MØDER OG KURSER I DANMARK	25

DOS BESTYRELSE

Formand

Overlæge, dr.med.
Søren Solgaard
Ortopædkirurgisk afd. O
Hillerød Sygehus, Helsevej 2
3400 Hillerød
E-mail: soso@fa.dk

Næstformand

Professor, overlæge, dr.med.
Cody Bünger
Ortopædkirurgisk afd. E
Aarhus Sygehus, Nørrebrogade 44,
8000 Århus C.
E-mail: cbung@akh.aaa.dk

Kasserer

Afdelingslæge Ph.D
Klaus Hindsø
Ortopædkirurgisk Klinik U 2-16-1
Rigshospitalet, Blegdamsvej 9
2100 København Ø
E-mail: hindso@dadlnet.dk

Redaktør

Afdelingslæge
Michael Nielsen
Ortopædkirurgisk Klinik, 2-16-1
Rigshospitalet
Blegdamsvej 9
2100 København Ø
E-mail: cykellaegenielsen@dadlnet.dk

Sekretær

Overlæge, dr.med. Bjarne Møller-Madsen
Ortopædkirurgisk afdeling E
Århus Kommunehospital
Nørrebrogade 44
8000 Århus C
Tlf. 89 49 41 08
E-mail: moma@akh.aaa.dk

Betingelser for optagelse i DOS

Alle læger med dansk autorisation kan optages i Dansk Ortopædisk Selskab.

Anmodning om indmeldelse skal ske skriftligt eller via DOS's hjemmeside www.ortopaedi.dk, anmodningen skal stiles til bestyrelsen og indsendes sammen med oplysninger om personlige data til sekretæren Bjarne Møller-Madsen.

DOS-Bulletin

Udgiver

Dansk Ortopædisk Selskab

Ansvarshavende redaktør

Michael Nielsen

Web-page

www.ortopaedi.dk

Redaktion og annoncer

c/o Annette van Hauen
HovedOrtoCentret, 2-10-1
Rigshospitalet
Blegdamsvej 9
2100 København Ø
e-mail: avh@rh.dk

DTP & Tryk

Kandrup Bogtryk
Århusgade 88, 2100 København Ø
Tlf. 3543 6000 · Fax 3543 6008
tryk@kandrup.dk · www.kandrup.dk

ISSN 0902-8633

DEADLINES FOR NÆSTE BULLETIN

ANNONCER: Fredag den 14. januar 2005

TEKST: Fredag den 4. februar 2005

DOS Forårsmøde 2005

afholdes i Aalborg
Torsdag den 12. og fredag den 13. maj.

Den ortopædkirurgiske afdeling på Aalborg Universitetshospital vil være vært.

I forbindelse med mødet afholdes DOS generalforsamling 2005.

Der afholdes videnskabelige sessioner begge dage samt en posterkonkurrence.

BEMÆRK !

DOS Generalforsamling er blevet flyttet og afholdes torsdag d. 12. maj 2005 om eftermiddagen.

Indkaldelse af Foredrag og Posters

Der indkaldes hermed foredrag og posters til forårsmødet 2005.

Der skal kun fremsendes abstracts på engelsk.

Det er fortsat kun muligt at tilmelde abstracts via DOS's Hjemmeside. Denne procedure har været en stor succes og fortsætter uændret.

Bestyrelsen kan vælge at afvise abstracts som ikke overholder de angivne formkrav (se følgende sider). Accepterede abstracts vil blive videregivet til *Acta Orthopaedica Scandinavica*.

Abstracts kan tilmeldes på hjemmesiden frem til deadline:

Mandag, den 21. februar 2005.

Der forventes i løbet af **uge 11** udsendt meddelelse om de indsendte abstracts er antaget.

Red.

Regler for indsendelse af:

Abstracts og poster til DOS' møder

Abstracts

Skal forfattes efter de instruktioner der står på DOS's Hjemmeside: www.ortopaedi.dk, under menuen Møder:

1. Som hovedregel accepteres kun arbejder, der ikke har været publiceret tidligere. I visse motiverede situationer kan denne regel dog fraviges. Såfremt dette er tilfældet, bedes du argumentere i kommentarfeltet.
2. Alle medforfattere skal have læst og accepteret fremsendelsen af abstractet.
3. Det er alene bestyrelsens afgørelse om det fremsendte abstract skal præsenteres som poster eller foredrag. Enkelte arbejder egner sig dog bedst til poster, hvilket kan angives i feltet "ønsket præsentation".
4. Selve teksten (ekskl. titel, forfatternavne og afdelinger) må ikke fylde mere end 1.850 tegn og skal opdeles med følgende overskrifter, som begynder med STORE bogstaver på ny linie:

INTRODUCTION

MATERIAL AND METHODS

RESULTS

CONCLUSION

Såfremt der er plads på siden kan referencer, enkle figurer og tabeller inkluderes i overensstemmelse med formatspecifikation som i *Acta Orthopaedica Scandinavica* (se deres hjemmeside).

Foredraget tilmeldes og sendes kun via DOS's Hjemmeside

Projektion og Posters

Der vil *ikke* være mulighed for anvendelse af lysbilleder, kun enkeltprojektion fra PC (*kun* Microsoft Power-point 2000 el. tidl.) Projektorbilledtekst og posterteksterne skal være på engelsk. Posters skal holdes indenfor formatet 150 cm x 100 cm (højde x bredde). Overhead-projektor forefindes ikke.

Såfremt de ovenfor beskrevne krav ikke er overholdt, kan bestyrelsen vælge at afvise abstract. Alle accepterede abstracts videresendes til *Acta Orthopaedica Scandinavica*.

Red.

LEDER

Glædelig jul og godt nytår.

Selvom vi har modtaget en del kritik for at holde symposium i den ”hel- lige” subspecialetid torsdag formiddag ved årsmødet 2004, så er det fak- tisk kun manifestationen af et positivt problem. Alle symposietiderne til selve årsmødet var allerede fuldt besat og Uddannelsesudvalget følte at det var meget nødvendigt med en up-date på den nye speciallægeuddan- nelse. Så det eneste tidspunkt der var ledigt var torsdag formiddag. Som ved de fleste andre møder/kongresser må man så vælge om det er det ene eller det andet man vil deltage i!!

Der var selvfølgelig mange der valgte uddannelsessymposiet, hvor de fremmødte fik nogle gode indledende foredrag om den uddannelsesan- svarlige overlæge (en meget vigtig post i fremtiden), og om de nye kom- petencekorts indplacering i uddannelsesforløbet. Den afklarende og ”juridiske” gennemgang fra administratorernes side var nok ikke helt så skarp som vi var mange der havde håbet. Vi fik ikke rigtigt svar på hvor- dan forskningsmodulet tænkes afholdt (om det overhovedet bliver til noget), om på hvilket niveau det tænkes lagt rent videnskabeligt. Vi fik heller ikke noget endegyldigt svar på hvad der skal ske hvis en ”kursist” ikke klarer at udfylde uddannelseskravene indenfor den planlagte tid. Lad os alle håbe at forskningsopholdet ikke ender som et par fordyb- ningsdage til udfærdigelse af en side i procedurebogen.

Selve DOS mødet var en stor succes. Gode foredragssessioner med et temmelig højt videnskabeligt niveau. Vi fik en Guildal forelæsning med en meget engageret forelæser Dr. Thornhill med mange spændende tan- ker, billeder og historier, samt en meget stor produktion af knæallopla- stikker!!

Den nye formand for The Bone and Joint Decade i Danmark ville gerne præsentere deres arbejde og fortalte om udviklingen indenfor osteoporose ved et velbesøgt symposium.

Det var godt at se at så mange deltagere sent fredag til høringen af ”Referenceprogrammet om behandling af ligamentskader i knæet”. Tidspunktet gjorde at vi var lidt bange for at den nærtforestående weekend kunne have stor tiltrækningskraft. Mange var mødt frem, mange havde læst referenceprogrammet og mange havde gode og relevante input. Vi havde ventet at enkelte bestemte passager i teksten ville have fået tilhørerne op af stolene, men overraskende nok var det helt andre emner der fik tilhørerne til at reagere. Vi håber at alle der ønskede det blev hørt og glæder os til at færdiggøre teksten. Den videre høring foregår som altid på nettet ([link fra DOS's hjemmeside](#)). Hvis man har kommentarer eller forslag til tekst og ændringer skal man på chat-siden af referenceprogrammet skrive sine forslag. Gruppen bag referenceprogrammet vil så i løbet af foråret samle alle forslag og indføre de dele der findes relevante. Husk at høringsfasen slutter den 1. april, hvorefter det ikke længere vil være muligt at påvirke resultatet. Referenceprogrammet forventes at blive vedtaget på generalforsamlingen ved DOS's forårsmøde 2005 i Aalborg.

Det er blevet besluttet at flytte generalforsamlingen ved forårsmødet fra fredag til torsdag eftermiddag. Dette for at have en bedre sammenhæng mellem møde, udstilling, fest og beslutninger og valg fra generalforsamlingen. Ved den næste generalforsamling torsdag d.12. maj 2005 vil der desuden være et nyt punkt på dagsordenen kaldet ”nye ideer”. Vi vil fra bestyrelsens side prøve at få flere medlemmer til at deltage og ytre sig om emner, tanker, ideer og fremtidige forslag. Bestyrelsen vil komme med sine ideer til fremtiden og vi håber at alle der har en ide til forbedringer til gavn for DOS vil føle at forum ved generalforsamlingen er så fredeligt at ingen brænder inde med de virkelig gode nye forslag. Vi håber på ligeså højt videnskabeligt niveau til DOS mødet i Aalborg – husk der er **deadline for abstracts allerede den 21. februar.**

Til sidst skal det meddeles at en fast deltager her i Bulletinen forsvinder: MseC portalen vil blive nedlagt i løbet af 2005. Selve ideen var god: At samle ortopædkirurger og reumatologer fra det meste af verden i en

fælles internetportal hvor information om muskuloskeletale emner kunne deles. En portal hvor man har nem og umiddelbar kontakt til kolleger rundt omkring i verden. Den tekniske side af sagen og selve strukturen viste sig bare at være for tung, utidssvarende og for svær at anvende, så selvom der på papiret var mere end 20.000 tilmeldte deltagere på portalen, så blev den kun brugt af nogle få hundrede aktive (typisk administratorerne). På den baggrund har det sponsorerende firma (Pfizer) nu besluttet at stoppe sponsoreringen, så portalen vil lukke. Ikke nogen stor ulykke for DOS !!! men for de selskaber i samarbejdet der har nedlagt deres egen faste hjemmeside og satset udelukkende på MseC-portalens forestår et relativt stort arbejde med at lave en ny lokal hjemmeside.

Husk at fra forårsmødet 2005 vil generalforsamlingen være torsdag eftermiddag.

Red.

DOS Bulletin 2005

Det går godt for vores Bulletin. Vi har en stor trofast læserskare og mange annoncer, men det virker som om at de danske ortopædkirurger bruger mindre tid på at rejse ud i verden og dygtiggøre sig end tidligere. Der kommer i hvert fald ikke ret mange rejsebeskrivelser længere. Disse fortællinger fra andre ortopædkirurgiske verdener har altid været med til at flytte Bulletinen fra det rent stukturelt informative til en mere fortællende og vedkommende publikation. Det burde være en selvfølge, at hvis man får penge fra DOS-Fonden eller Guildal Fonden til at rejse ud i verden og lære nyt, så sender man et lille skrift om turen til Bulletinen så vi alle kan høre om hvad der sker i den del af verden (se f.eks. under korrespondancer i dette nummer).

Bulletinen udkommer efter planen også i år 2005 med seks udgaver. Med henblik på at sikre at information til DOS medlemmer, herunder korrespondancer, anmeldelser, annonceringer af møder og andet når ud i tide, er der nedenfor angivet en liste over planlagte deadlines for indlæg i Bulletinen i år 2005. Listen er vejledende, idet justeringer kan forekomme. Der er indført en tidligere deadline for annoncer end for tekstsider, da produktionstiden for annoncer er længere end for tekstsider. Annonceringer af møder, kurser og kongresser regnes for tekstsider. På Bulletinens side 2 nederst vil næste og gældende deadline hver gang være trykt.

Der kan ikke garanteres optagelse af større indlæg i visse numre.

Husk det er fortsat muligt at sende mindre indlæg, kommentarer og informationer direkte via formularen på hjemmesiden. Det vil dog fortsat være nødvendigt at sende en mail hvis man har længere skrifter, lange mødereferater og store kursusprogrammer. Skal sendes til: cykellaegenielsen@dadlnet.dk

Red.

DOS Bulletin deadlines 2005

2005

Bulletin No:	Deadline Annoncer	Deadline Tekst	Udsendes Uge:
1			3 - 4
2	Fredag 14.01.	Fredag 04.02.	9 - 10
3	Fredag 25.02.	Fredag 11.03	17 - 18
4	Torsdag 06.05	Fredag 20.05	25 - 26
5	Fredag 05.08	Fredag 19.08.	37 - 38
6	Fredag 02.09	Fredag 09.09	41 - 42
1	Fredag 18.11	Fredag 02.12	3 - 4

Deadlines for abstracts til DOS' møder 2005

	Deadline Forårsmøde	Deadline Årsmøde
Abstracts	21. februar	22. august
Forventet svar abstracts	Uge 12	Uge 37

DOS Fonden

Der indkaldes hermed motiverede ansøgninger til DOS Fonden's udde-
ling foråret 2005.

DOS Fonden har til formål at fremme forskning og uddannelse inden for
ortopædisk kirurgi ved ydelse af støtte til studieophold i udlandet eller
andet der af bestyrelsen skønnes egnet hertil.

Ansøgninger skal være modtaget inden den **21. februar 2005**.

Det skal pointeres at ansøgningen skal være bestyrelsen i hænde før
planlagte aktivitet er afholdt.

Ansøgning ledsaget af budget og curriculum vitae indsendes til selska-
bets formand.

Såfremt der ikke vedlægges detaljeret budget og curriculum vitae, eller
hvis andre formkrav ikke er overholdt, vil ansøgningen ikke blive
bedømt.

Bestyrelsen

EFORT Travelling Fellowship

DOS støtter deltagelse for en fase 3 læge i det EFORT Travelling
Fellowship, som afholdes i efteråret 2005.

Hvis det har interesse skal man sende en motiveret ansøgning til for-
manden for DOS-Bestyrelsen.

Sted og deadline annonceres senere.

Bestyrelsen

Nordic Orthopaedic Federation

Olle Svensson

Secretary-General

Apply for Göran Bauer's Grant!

Göran Bauer's grant - the return of 1.000.000 DKK, approximately 70.000 DKK - is annually given to members of the Dutch and Nordic Orthopedic Societies. The purposes of the grant are to support study tours to orthopedic institutions as a part of a scientific project, and to sponsor scientific meetings. In both instances the work should be aiming at a publication in *Acta Orthopaedica Scandinavica*.

The application should be e-mailed to olle.svensson@orthop.umu.se
Deadline March 31, 2005.

The application must include the following headings: Introduction, research plan or work plan, an outline of the budget, and a short CV.

The grant application must be sent electronically, attached as a Word file, and it must not exceed 3,000 words, the rest will be truncated and thus not sent to the NOF board. Please name the file GB05_x.doc, x = your surname.

The decision will be taken by the NOF Board in the beginning of June 2005.

Olle Svensson

Referenceprogrammer

Arbejdsgang

1. Bestyrelsen beslutter, at der skal udarbejdes et referenceprogram i DOS regi og anmoder herefter et antal personer til at danne en **styrgruppe**, der skal varetage udarbejdelsen af referenceprogrammet. Gruppen udpeger en gruppeformand og supplerer sig selv efter behov. Mindst et medlem skal være udpeget af DOS bestyrelse som observatør og kontaktperson mellem bestyrelsen og styrgruppen.
2. Styrgruppen etablerer et **forfatterpanel**, der udarbejder et udkast til referenceprogrammet.
3. Det **annonceres** i DOS Bulletinen og på DOS Hjemmeside, at det er besluttet at udarbejde et referenceprogram med angivelse af emnet, tidsplanen samt sammensætningen af styrgruppen.
4. Ved årsmødet skitseres overordnede retningslinjer for referenceprogrammet af styrgruppen - for eksempel ved afholdelse af et **symposium** med samme emne som referenceprogrammet. Dette arrangeres af gruppeformanden i samarbejde med DOS sekretær.
5. Umiddelbart efter symposiet fortsætter **høringsprocessen**, idet det foreløbige referenceprogram placeres på Internettet med link fra DOS' Hjemmeside. Der skal være mulighed for at komme med kommentarer og forslag til rettelser enten skriftligt eller per e-mail til styrgruppens formand. Referenceprogrammet redigeres løbende på Internettet, således at selskabets medlemmer konstant kan følge med i processens forløb.
6. Alle kommentarer og forslag bør kunne læses på nettet, således at høringen får karakter af en diskussion.
7. Høringsprocessen fortsætter til slutningen af marts året efter, hvorefter indsigelsesfristen er udløbet. Forfatterpanelet og styrgruppen foretager herefter den endelige redigering af referenceprogrammet.

8. I slutningen af april skal det **færdigredigerede** referenceprogram være tilgængeligt på Internettet, således at selskabets medlemmer har mulighed for at gennemlæse materialet inden generalforsamlingen.
9. Ved generalforsamlingen ved forårsmødet skal referenceprogrammet på dagsordenen med henblik på **godkendelse**.
10. Godkendelsen kan eventuelt være betinget af enkelte mindre ændringer, som bestyrelsen bemyndiges til at godkende.
11. Referenceprogrammet offentliggøres på nettet og eventuelt også skriftligt - f.eks. i Ugeskrift for Læger eller på anden vis, såfremt det skønnes mere relevant.
12. Styregruppen opløses, når referenceprogrammet er godkendt og offentliggjort.

Indhold

1. Styregruppen udarbejder en disposition og vælger forfatterpanel efter behov.
2. Ved udarbejdelsen af de enkelte manuskripter er det vigtigt, at alle udsagn baseret på referencer vægtes (I, Ia, II, osv).
3. Alle kapitler bør afsluttes med anbefalinger, og det er vigtig at angive styrken af evidens, der ligger til grund for disse anbefalinger (A, B eller C).

Revision

1. Referenceprogrammet vedligeholdes på nettet, således at det tydeligt fremgår hvilke rettelser/revisioner der er indført hvornår.
2. Referenceprogrammet revideres, efter bestyrelsens beslutning, ved nedsættelse af et mindre udvalg hertil ca. hvert tredje år, eller tidligere, hvis der findes behov for dette.
3. Resultaterne af revision af referenceprogrammet godkendes af bestyrelsen og forelægges generalforsamlingen som et underpunkt på dagsordenen.
4. Såfremt der er behov for større revision af referenceprogrammet offentliggøres dette på DOS' hjemmeside og i DOS Bulletinen, således at medlemmerne får mulighed for at komme med kommentarer og rettelserforslag.

Bestyrelsen

MseC-portalen lukkes

MseCportalen vil blive lukket i løbet af 2005. Den tekniske del af platformen kom aldrig til at virke efter hensigten og på trods af mere end 20.000 tilmeldte ortopædkirurger og reumatologer så blev siden sjældent brugt og bliver nu lukket af sponsorerne.

✂-----✂

Jeg ønsker at registrere på MseC-portalen :
Sendes som E-Mail eller snail mail

NAVN: _____

ARBEJDSSTED: _____

E-MAIL: _____

Til: DOS-redaktør 1. reservelæge
Michael Nielsen
Ortopædkirurgisk Klinik, 2161
H:S Rigshospitalet
Blegdamsvej 9
2100 København Ø

A-Kursus listen 2005:

Emne	Kursusleder	Sted	Tidspunkt
1 Endoprotoser	<i>Kjeld Søballe</i> <i>Søren Overgaard</i>	Århus Sygehus	Uge 3, Ma-ons.
2 Børne- Ortopædi	<i>Niels Wisbech</i>	Odense Univer- sitetshospital	Uge 6 Ma-ons.
3 Columna	<i>Thomas Kiær</i>	Rigshospitalet	Uge 18 Ma-ons.
4 Infektions- ortopædi			Uge 20 Ma-ons.
5 Håndkirurgi	<i>Henrik Schrøder</i>	Odense Univer- sitetshospital	Uge 22 Ma-ons.
6 Statistik	<i>Jens Lauritsen</i>	Odense Univer- sitetshospital	Uge 36 Ma-ons.
7 Onkologi	<i>John Gregor Pedersen/</i> <i>Michael Mørk Pedersen</i>	Rigshospitalet	Uge 39 Ma-ons.
8 Traumatologi	<i>Micael Haugegaard</i>	Amtsygehuset i Glostrup	Uge 41 Ma-ons.
9 Frakturkirurgi	<i>Poul E. Jensen/</i> <i>Henrik Grønborg</i>	Amtsygehuset i Gentofte	Uge 45 Ma-ons.
10 Idrætstrauma- tologi	<i>Michael</i> <i>Krogsgaard</i>	Bispebjerg Hospital	Uge 49 Ma-tor.
11 Færdigheds- kursus	<i>Ebbe Stender Hansen</i>	Skejby Sygehus	Uge 15 Uge 44 Ma-fre.

Opfordring til kursisterne

Vi skal have valgt ny kursistrepræsentant til DOS' Uddannelsesudvalg til DOS mødet i maj 2005. For at kunne opstille skal man helst være i fase 2 af sit uddannelsesforløb eller startet i hoveduddannelsen. Det kræves endvidere at man er medlem af DOS.

Implementering og evaluering af den nye speciallægeuddannelse er en stor udfordring, ikke mindst for de nye kursister. Der er derfor en oplagt mulighed for at gøre opmærksom på uddannelsessøgendes vilkår.

Udover møderne i Uddannelsesudvalget ca. 1 gang hver anden måned, deltager man 2 gange årligt i Vurderingsudvalgsmøderne som kursistrepræsentant.

Såfremt ovenstående har interesse, bedes man venligst give mig besked. I tilfældet af flere opstillede kandidater, vil der blive foretaget afstemning blandt kursisterne samt kursister i den nye hoveduddannelse. Stemmesedlerne vil blive udsendt i god tid før DOS-mødet i maj.

Der er allerede tilmeldt interesserede kandidater.

Læs referater fra DOS' Uddannelsesudvalg og DOS' bestyrelse på DOS' hjemmeside: www.ortopaedi.dk

Venlig hilsen
Sajida Afzal, 1. reservelæge
e-mail: sajida@dadlnet.dk

BOGANMELDELSE

Undersøgelsesteknik, ortopædkirurgi

3. udgave dr. med. Bengt Lund
Forlaget IBL ISBN 87-89177-40-1
160 sider Pris 285 kroner.

Bogen er enestående i den forstand, at den på dansk samler en lang række af kliniske undersøgelser af hele bevægeapparatet. Sådan en gennemgang kan ikke blot hentes fra større lærebøger i ortopædkirurgi uden at man må gennemlæse dele af alle kapitlerne. Til gengæld er der tale om en bog, som man ikke bare kan sidde i sofaen og hygge sig med. Det er koncentreret læsning i kompendieform med en systematisk opbygning, der dels gør den let at navigere i og dels gør det overkommeligt at læse de afsnit, der er relevante i den enkelte situation. Forfatteren søger i forordet at anspore til fantasiløs grundighed i undersøgelse af patienter ved at citere Sherlock Holmes. Tanken er rigtig, men desværre fungerer vores hverdag og hjerne ikke altid sådan. Derfor er det rart at bogens systematik ikke har taget overhånd. Der er givet plads til mange gode oplysninger med klinisk relevans, hvilket dels letter den centrale lagring hos læseren og dels giver de enkelte undersøgelser mening. Balancen er svær, hvis bogen ikke skal få ambitioner om at være en lærebog frem for et opslagsværk. Det er en smagssag om forfatteren hér har ramt rigtigt, men bogen bærer et sikkert præg af at være skrevet af en kliniker til klinikere. Tegningerne er, som vi kender dem, fra forfatterens egen hånd. Håndlavede, enkle og illustrative. Mange faggrupper vil kunne have glæde af bogen, men ofte vil man måske vælge at slå op i en større lærebog, hvor de fleste undersøgelser er beskrevet – blot mere spredt. Størst gavn tror jeg den har for den ortopædkirurgiske speciallæge, der skal skrive en erklæring. Bogen giver her en hurtig men grundig oversigt over relevante undersøgelser i den aktuelle situation.

Klaus Hindso

Italienske eder og andre gloserom fellowship på Ilizarov-klinikken i Lecco

Italiensk er et dejligt sprog. Fuld af lange og temperamentsfulde udtryk. Nogen af dem er eder og forbandelser. Dem har jeg lært en del af.

Efter to års tålmodig venten var muligheden der for et 8 ugers ophold på Ilizarov-klinikken i Lecco hos Professor Catagni. Rejse og ophold blev sponsoreret af Smith & Nephew, mens min afdeling gav 2 ugers orlov med løn og 6 ugers orlov uden løn. Den sidste del af lønnen blev sikret via fonde – og derfor tak til overlæge, dr.med. Steen Bach Christensen og centerdirektør, dr.med. Tom Pedersen for deres personlige bidrag og opmuntring samt til DOS-fonden og Guildal-fonden.

Lecco ligger flot placeret mellem Como-søen og de sydligste Alper ca. 50 km nord for Milano. Byen er ikke kendt som turistmål men er præget af de ”indfødtes” gode levestandard – en af Europas bedste. Byens butikker var ikke til shopping og små indkøb, medmindre en aftenkjole til 14.000 kroner hører blandt de ting, man plejer at bringe med sig hjem efter en tur udenlands. Folk på gaden var så velklædte, at man i almindeligt dansk hverdagstøj kunne frygte at få stukket småmønter i hånden af velmenende forbipasserende.

I byens nordlige kant ligger hospitalet opført i marmor og granit. En del af den ortopædkirurgiske funktion var allokeret behandling med Ilizarov-fiksator i en såkaldt Ilizarov Unit. Enheden blev ledet af Professor Catagni, som blev hjulpet af 2 speciallæger og 4 læger under uddannelse. Desuden var vi to fellows, idet jeg havde en kollega fra Australien.

Vores arbejdsuge bestod af hele operationsdage mandag og fredag samt halve de tre øvrige formiddage. Derudover var der ambulatorium tirsdag, onsdag og torsdag. I ambulatoriet mødte alle patienter klokken 9 medbringende røntgenbilleder og journaler, som de selv havde ansvaret for. Ventetiden var lang, og de sidste patienter blev set mellem 4 og 5 om eftermiddagen. Som vi kender det fra skadestuerne gav dette anledning til nogen skumlen i venteværelset men ingen klager, når først patienterne var ”på”. Der blev sat mellem 10 og 15 rammer på om ugen, og i ambulatoriet blev der ofte foretaget småjusteringer og mindre ombygninger af rammerne, når f.eks. en forlængelse skulle afsluttes med en derotation eller aksekorrektion.

Professor Catagni er sikkert både et venligt og hjerteligt menneske, men hans kommunikationsform gjorde et særdeles ubehøvet indtryk, som ligger langt ud over det, der lidt undskyldende kan forklares ved ”sydlandsk temperament”. Det lagde desværre en dæmper på hans kollegers initiativ og det øvrige personales motivation. Mest tydeligt var det en uge i hans fravær, hvor tavse stressede miner lyste op og viste sig, til vores overraskelse, at være særdeles kompetente kolleger og medarbejdere med masser af lyst til at lære fra sig. Det var en viden, som vi senere havde glæde af. Det var lærerigt at se så tydeligt, hvorledes en ledelsesform kan påvirke medarbejderes evner og lyst. Og så fik jeg jo lært en masse italienske eder og forbandelser.

Der er til gengæld ingen tvivl om, at Catagnis overblik og indsigt i biologi og mekanik er uovertruffen. Gennem mere end 20 år har han eksperimenteret med større ændringer og småjusteringer af den originale Ilizarovteknik. Hans bidrag er den avancerede hybridteknik med brug af både gennemgående tråde og halvpinde. Teknikken er nydeligt beskrevet i Catagnis bøger, hvor ”Advances in Ilizarov Apparatus Assembly” netop er udkommet i en ny udgave. Det var tydeligt at se, hvordan den mere stabile ramme gav langt færre hudproblemer og smerter end den klassiske ramme med gennemgående tråde alene. Desuden er specielt femurrammen med kun én gennemgående tråd en forbedring, der giver et godt alternativ til monolateral fiksatoren med mulighed for distal osteotomi og korrektion.

Overordnet set var en tredjedel af patienterne akutte med frakturer, en tredjedel havde pseudartroses – oftest inficerede, og den sidste tredjedel var forlængelser og korrektioner af medfødte eller erhvervede deformiteter. Frakturpatienterne blev oftest behandlet i vagten – og da med intern skinneosteosyntese, marvsøm eller ekstern fiksatoren med Hoffmann eller Ortofix - alt efter vagtholdets præferencer. Lednære frakturer, calcaneusfrakturer samt tibiafrakturer blev typisk stabiliseret med Ilizarov-

ramme efter et par dage. For relativt udislocerede tibiafrakturer var Ilizarovrammen at betragte som konservativ behandling alternativt til lukket reposition og gips. Fordelen var umiddelbar belastning og mulighed for at træne knæ og fodled.

Patienter med pseudartrose havde ofte en årelang anamnese på forskellige behandlingscentre. Patienterne kom fra hele Italien. Den oprindelige fraktur var ofte åben og forårsaget af høj energi: I Norditalien efter motorcykelulykke og i Syditalien efter ”skud i knæet”. Ofte måtte et større stykke knogle fjernes og defekten lukkes med knogletransport – eventuelt i to niveauer som ”tandem transport”. Ved afslutningen af transporten blev der altid foretaget en ny operation med dekortikering og knogletransplantation. Længden blev ofte overkorregeret, således at derotation og aksekorrektion afslutningsvis kunne foretages med forkortelse i den nydannede knogle. Dette afkortede konsolideringstiden.

Forlængelser blev foretaget ved anisomeli på mere end 3 cm. Enkelte forlængelser var rent kosmetiske pga. af lav højde og da altid forudgået af psykologisk vurdering. Kosmetiske forlængelser blev kun foretaget på crus, og compliance var særlig høj blandt disse patienter. De mest ekstreme forlængelser blev foretaget hos dværge. Behandlingen påbegyndes tidligere end i Danmark og den samlede benforlængelse kan derfor blive op til 30 cm. Sekvensen er crus efterfulgt af humerus (hvis det ønskes) og til sidst femur i en samlet behandlingsperiode på mindst tre år. De færreste dværge ønskede forlængelse af humerus, hvilket de selv opfattede som rent kosmetisk, mens benforlængelsen afhjalp mange dagligdags problemer.

Patienter med medfødte fejlstillinger inkluderede flere sjældne syndromer, og patienterne kom fra mange forskellige lande. De var alle sammen ledsaget af ressourcestærke forældre, der havde søgt ”den optimale behandling”....Dette betød naturligvis ofte en god compliance trods sproglige problemer. Stort set ingen blandt plejepersonalet kunne tale engelsk. Der blev uden rysten på hænderne udført flere samtidige osteotomier på både overekstremitet, bækken og underekstremitet. Der var ingen nedre aldersgrænse for applicering af Ilizarovapparat, men den yngste patient i min periode var 2½ år. Det var ikke ukompliceret, men efter to til tre uger var hun tryk ved behandlingen og kunne besøge os i ambulatoriet uden at være ulykkelig.

Hjemme igen efter 8 spændende uger med en masse noter, fotos og en masse indtryk fra arbejde og fritid. Det er rart at være hjemme blandt sine egne. Sine egne kolleger og sine egne patienter og ikke mindst sin egen familie. Hjemme med gode erfaringer, tricks og fiduser, som kan bruges i hverdagen. Det var hjemveen værd...

Klaus Hindso

Idrætsmedicin – DIMS Trin I

Formål og indhold. Basalt kursus i idrætsmedicin med hovedvægt lagt på diagnostik af hyppigste idrætsskader, herunder grundig gennemgang af akutte og overbelastningsskader i knæ, skulder og ankel/underben. Patientdemonstrationer med instruktion og indøvelse af klinisk undersøgelsesteknik. Planlægning og tilrettelæggelse af udredning, behandling og genoptræning af skadede idrætsudøvere. Doping, idrætsfysiologi og biomekanik med henblik på at øge forståelsen for profylaktiske tiltag, både specifik idrætsskadeprofylakse og almen sygdomsprofylakse i forbindelse med idræt. Kurset udgør første del af planlagt postgraduat diplomuddannelse i idrætsmedicin; 40 CME point i DIMS regi.

Målgruppe.

Fortrinsvis praktiserende og yngre læger, der har interesse for idrætsmedicin og som ønsker basal inføring i emnet.

Form.

Eksternat. Indkvartering kan måske tilbydes. Forelæsninger afvekslende med emneorienterede, praktiske kliniske øvelser og patientdemonstrationer.

Kursusledelse.

Marianne Backer og Bente Korsby. Arrangør: Dansk Idrætsmedicinsk Selskab (DIMS) i samarbejde med Forsvarets Sanitetskole.

Undervisere.

Mogens Dam, Flemming Enoch, Andreas Hartkopp, Kjeld Johnsen, Michael Kjær, Lars Konradsen, Birgitte Kjær, Gina Kollerup, Gitte Vestergaard, Søren Kaalund, Henrik Aagaard, Marianne Backer.

Idrætsmedicin – DIMS Trin I

(fortsat)

Tid og sted. Mandag 14. marts til fredag d. 18. marts 2005, kl. 08.00 - 16.00. Forsvarets Sanitetsskole, Jægersborg Kaserne, Jægersborg Allé 150, 2820 Gentofte. Telefon 3977 1200.

Kursusafgift. Yngre læger, medlemmer af DIMS: 3.500 kr., andre yngre læger: 4.500 kr. Ikke yngre læger, medlemmer af DIMS: 4.000 kr., andre ikke yngre læger: 5.000 kr. Kursusafgiften inkluderer frokost og kaffe.

Tilmelding. Brev, e-post med navn, adresse samt påførelse af lægelig søjle og eventuelt medlemsskab af DIMS til kursussekretær Charlotte Blomberg: jeno@get2net.dk. Giro: (reg. 1199) konto 16023337. Adresse: Gl. Strandvej 58 B, 3050 Humlebæk. Kost og logi mod betaling kan evt. arrangeres på Jægersborg Kaserne i det omfang, der er ledige værelser efter nærmere aftale med Kaserneforvaltningen, telefon 3977 1581. Maks. 30 deltagere. *Sidste frist for tilmelding: 1. februar 2005.*

Årsmøde i Dansk Selskab for Skulder og Albue Kirurgi (DSSAK).

Kolding 14. – 15. April 2004

Torsdag 14 april:

(Kun for medlemmer)

Auditoriet Kolding Sygehus.

Kl. 14.00 - 14.30: Registrering og Kaffe.

Kl. 14.30 - 16.30: Live kirurgi

Op stue 1: Weaver Dunn.

Op stue 2: Artroskopisk AC resektion.

Kl. 16.30 - 18.00: Generalforsamling i DSSAK.

Program i hht vedtægterne.

Kl. 19.00 - ?

Middag på Cafe Koldinghus.

(registrering nødvendig for deltagelse).

Fredag 15 April:

(Mødet åbent for alle interesserede)

Mødelokalet på Hotel Comwell Kolding.

Kl. 09.00 - 09.10 Velkomst ved Jens Ole Søjbjerg.

Invited Lectures:

Chairman Jens Ole Søjbjerg.

Kl. 09.10 - 09.50 Surgical Treatment of the Rheumatoid Shoulder.

Prof. Frank Gohlke, Würzburg, Germany.

Kl. 09.50 - 10.00 Discussion.

Kl. 10.00 - 10.40 Surgical Treatment of the Rheumatoid Elbow.

Prof. David Stanley, Sheffield, UK.

Årsmøde i Dansk Selskab for Skulder og Albue Kirurgi (DSSAK).

(fortsat)

Kl. 10.40 - 10.50 Discussion.

Kl. 10.50 - 11.30 Coffe and exhibition.

Kl. 11.30 - 12.30 Free Papers (Rheumatoid Surgery).

Kl. 12.30 - 13.45: Lunch and exhibition.

Kl. 13.45 - 15.00: Free Papers.

Tilmelding til mødet:

Sekretær Rikke Lund Andersen,
Ortopæd Kir. Sekretariat,
Kolding Sygehus.
E-mail: riluan@fks.vejleamt.dk

Abstracts: Senest 01 Marts 2005

Sekretær i DSSAK Overlæge Bo Sanderhoff Olsen
Ortopædkirurgisk afd. T
KAS Herlev
Herlev Ringvej 75
2730 Herlev.
E-mail: BOSAOL01@herlevhosp.kbhamt.dk

FORÅRSMØDE

Torsdag den 3. februar 2005

Scandinavian Congress Center Århus

10.00 Kaffe og rundstykker

12.30 Generalforsamling

12.30 ACL-databasen, status v. Martin Lind og Svend Erik Christiansen

12.00 Kaffe og sandwich

12.30 Posterior Cruciate Ligament.
Anatomy and biomechanical function by
Prof. Andrew Amis, London
Reconstruction and functional outcome by
Prof. Lars Engebretsen, Oslo

14.00 Præsentation af næste Symposium 2005 v. Lars Blønd

14.15 Afslutning